

De ChristenUnie heeft iets leuks voor jullie geregeld! Ik wil voorstellen om vandaag gebruik te maken van een niet alledaags vervoermiddel. Ik durf met zekerheid te stellen dat niemand van ons hier in deze zaal vandaag op deze manier naar de raadsvergadering is gekomen. Vandaag nodig ik jullie uit om plaats te nemen in een helikopter en zo een vlucht te maken over ons mooie Westerkwartier.

Om geen ruzie te krijgen gaat de stuurknuppel naar onze burgemeester en hij wordt bijgestaan door vijf wethouders. Zij moeten koers houden!

Als ik in bergachtig gebied ben, valt het mij altijd op hoeveel helikopters in dergelijke landen ingezet worden. Boven ons huis houdt het vaak op met de traumahelikopter en af en toe een exemplaar van defensie. In bijvoorbeeld Oostenrijk is dat anders. Als hoog op de berg een hut gebouwd moet worden, worden de bouwmaterialen per helikopter geleverd.

Nu heeft een helikopter een aantal kenmerken die wij in de politiek ook goed zouden kunnen inzetten. Het eerste wat dan in me opkomt is de helikopterview. En er zijn meer kenmerken: zo heeft een helikopter een constant toerental, door autorotatie stort een helikopter niet zomaar neer, waardoor het in staat is een noodlanding te maken. Ook kan een helikopter verticaal opstijgen en landen.

Eind vorig jaar hebben wij als raad het college uitvoeringsprogramma vastgesteld, door het college wordt in deze perspectiefnota aangegeven dat ze enkel de grote mutaties beschrijven. Wat de ChristenUnie betreft is deze vorm van verticaal opstijgen één die 'kort door de bocht' genoemd mag worden. In het college uitvoeringsprogramma staan maar liefst 36 posten binnen diverse programma's waar in 2023 geld naar toe gaat. Denk daarbij aan: landschapsbiografie van het Westerkwartier, implementatie van het dorpsvoorzieningenbeleid en investeren in digitale veiligheid.

Nu het college er niet voor gekozen heeft om de raad over deze en tal van andere onderwerpen te informeren bij deze perspectiefnota, zijn wij enorm benieuwd hoe het college dit wel gaat doen?

De motor van een helikopter draait met een constant toerental omdat het verschil in toerental veel te belastend zou zijn voor de reductie. Wat de ChristenUnie betreft zit hier een leermoment voor ons allen. In de zorg en sociaal domein zien we te vaak dat er sprake is van schommelende toerentallen. Dit gaat ten koste van onze inwoners en organisaties. Hoe kunnen we langjarig turbulentie onder onze inwoners en instellingen voorkomen? Wij maken ons daar best wel zorgen over, nu de financiën de komende jaren zo onzeker zijn. We zien dan ook kansen om de komende tijd nog meer aandacht te vragen om in gezamenlijkheid de samenleving te dienen, het moet niet alleen afhangen van de politiek, ook de samenleving heeft een rol in het zorgen voor elkaar. De ChristenUnie is blij dat er hard gewerkt wordt aan het armoedebeleid en dat dit in 2023 haar definitieve vorm gaat krijgen, waarin het wat ons betreft gaat over hoe wij als politiek onze verantwoordelijkheid dienen te nemen, en hoe ook de samenleving opgeroepen wordt verantwoordelijkheid te nemen door vanuit liefde en waardering om elkaar heen te staan.

Tijdens de bespreking in het raadsoverleg heeft onze fractie aandacht gevraagd voor Humanitas. Door de portefeuillehouder is een antwoord gegeven waarin nog ruimte zit tussen de wens van Humanitas en of dit ook werkelijkheid gaat worden. Kan het college toezeggen dat zij samen met Humanitas gaat doornemen hoe de processen vereenvoudigd kunnen worden, zodat de budgetten gebruikt worden voor de mensen die het nodig hebben en niet aan administratieve rompslomp?

Raadsleden en college, hoe bevalt het jullie tot nu toe in de helikopter? We vliegen zo vanuit Oldehove richting Noordhorn; vanaf daar is erg goed zichtbaar hoe groen de Bert Swartbrug is. Wat ons betreft is het nu echt tijd om ProRail te laten weten dat door hen aan de inwoners van Noord- en

Zuidhorn voorafgaand aan de bouw een witte brug is toegezegd en niet voor het huidige vervuilde exemplaar. Straks volgt de **motie**.

In de helikopter hebben we uitstekend zicht op alles wat er gebeurt in ons mooie Westerkwartier. Veel waar wij als ChristenUnie blij mee zijn. In het bijzonder willen wij benoemen hoe de gemeentelijke bereikbaarheid significant is verbeterd in de afgelopen jaren. Onze complimenten!

Tegelijkertijd ook drie punten van zorg als het gaat om de arbeidsmarkt:

- 1) In de jaarrekening 2022 wordt bij de programma's 1, 3, 5, 6 en 7 opgemerkt dat er nadelige kosten zijn gemaakt voor het inhuren van personeel op vacatures die niet ingevuld kunnen worden. Hoe denkt het college de gemeente Westerkwartier weer op de kaart te zetten als interessante werkgever?
- 2) Bij een raadsactiviteit kortgeleden was ook de desbetreffende afdeling aanwezig. Bij het voorstellen bleek dat geen van deze medewerkers in dienst is van de gemeente. Allemaal extern ingehuurd personeel, allemaal met een auto van de desbetreffende detachingsclub en waarschijnlijk dus weinig reden om in dienst te willen gaan bij de gemeente. Als ChristenUnie vinden wij dit een zorgelijke ontwikkeling. De kosten voor inhuur waren in 2022 bijna 200% hoger dan begroot. Hoe denkt het college dit terug te krijgen tot normale (uitgangspunt is daarbij het genoemde bedrag in begroting 2022) proporties?
- 3) In programma 3 van de jaarrekening wordt aangegeven dat de arbeidsmarkt krap is en er zijn daarom voldoende banen beschikbaar. Toch zijn er mensen die niet of moeilijk aan een baan komen. Inzet blijft erop gericht om de kansen op de arbeidsmarkt voor deze groep te vergroten. Hoe denkt het college hier handen en voeten aan te kunnen geven?

Een belangrijke taak die wij onszelf hebben toebedeeld betreft de positionering van het Westerkwartier. Tijdens deze vlucht kunnen wij goed zien wat er goed gaat in bijvoorbeeld Grijskerk en wat aandacht verdient in Grootegast. Deze helikopterview helpt ons om deze gemeente krachtig te positioneren. Het college is nu een jaar onderweg: Wat zijn de resultaten tot op heden van onze lobby's? Wij vragen ons wel af of wij op dit moment de juiste focus hebben. Ja, er worden besluiten genomen door bijvoorbeeld het rijk of de provincie waar onze nekharen van overeind gaan staan. Anderzijds moeten we veel meer uitgaan van eigen kracht en ons niet laten slachtofferen door externe partijen.

Koers houden in onzekere tijden betekent wat de ChristenUnie betreft dat de raad na deze rondvlucht weer uitstapt. Aan het college om de helikopter te laten vliegen. Een beetje helikopter kan blijven vliegen tot windkracht 11. Er komt de komende jaren veel op ons af en de val van het kabinet maakt het toekomstperspectief nog iets minder overzichtelijk. College, aan u de schone en uitdagende taak om koers te houden. Bewust te zijn van de windstoten die ons te wachten staan. Om ons (financieel) gezond de toekomst in te laten gaan en geen inwoner van het Westerkwartier hoe zelfstandig of hulpbehoevend ook, uit het oog te verliezen. Heb ook het lef om creatief en onorthodox koersvast te blijven, waardoor er gewoon gevlogen kan blijven worden na 2025.

Het wordt tijd om te gaan landen. Onze plekken weer in te nemen aan de vergadertafel en het beste te doen met en voor onze inwoners, met en voor alle gemeentelijke medewerkers die zich dagelijks inzetten voor onze gemeente.

De ChristenUnie is blij met het werk dat energiecoaches in de afgelopen periode in het Westerkwartier hebben opgepakt. Nu dreigt het einde van deze coaches, middels een **motie** zullen wij het college oproepen om met coaches het gesprek aan te gaan om te kijken of deze groep betekenisvol werk kan blijven uitvoeren in onze gemeente.

Als raad gaan we er even tussenuit. Genieten van het zomerreces. Als fractie van de ChristenUnie willen wij iedereen de onmisbare zegen van God toewensen met de woorden uit Psalm 91:4 "Hij zal je beschermen met zijn vleugels, onder zijn wieken vind je een toevlucht, zijn trouw is een veilig schild."